

04/03

MOCW akkoord

1 - Persoonsgegevens

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

1 - Persoonsgegevens

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW

paar dagen
bespreken
tydens overleg

nota

Wetsvoorstel wijziging Mediawet 2008 versterking lokale
publieke omroep; indiening bij TK via ministerraad

4 maart

Wetgeving en Juridische
Zaken

Van

1 - Persoonsgegevens

Datum
25 februari 2026

Referentie
62379238

Bijlagen
MR-formulier, wetsvoorstel met
track changes tov RVS-versie,
"schoon" wetsvoorstel, nader
rapport, notadossier, RVS-
advies

Intern OCV afgestemd
MenC

1 - Persoon...

Aanleiding

- De afgelopen jaren is gewerkt aan een wijziging van de Mediawet 2008 om de lokale publieke omroepen te versterken.
- Lokale media zijn cruciaal voor een lokale democratie. Tegelijkertijd staan de lokale media, waaronder de lokale publieke omroepen, onder druk. Onvoldoende financiering en schaal, en te weinig journalistieke capaciteit zijn knelpunten bij de huidige lokale publieke omroepen. Het wetsvoorstel biedt hiervoor een samenhangend pakket aan maatregelen.
- Het wetsvoorstel is op 10 juli 2025 voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State en op basis van haar advies aangepast. Nu kan het via de ministerraad worden ingediend bij de Tweede Kamer. U treft de stukken voor de ministerraad aan als bijlagen bij deze nota.

In deze nota gaan wij in op:

- de stand van zaken van het wetgevingstraject;
- de inhoud van het wetsvoorstel;
- het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State en uw reactie daarop;
- de uitkomst van het overleg met de Algemene Rekenkamer;
- financiën, krachtenveld, uitvoering en planning.

Op 4 maart 2026 van 14.30-15.30 uur gaan wij hierover graag met u in gesprek. Doel van dat gesprek is om u nader te informeren over de aanleiding en het doel van de stelselherziening, de stand van zaken, de financiën, de politieke context en de mogelijke knelpunten. Verder willen wij u vanzelfsprekend de gelegenheid geven om vragen te stellen. U ontvangt separaat een nota ter voorbereiding en de presentatie.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd om akkoord te gaan met:

- het nader rapport, en
- het gewijzigde voorstel van wet met de gewijzigde memorie van toelichting.

Indien u akkoord bent, wordt u verzocht uw handtekening te plaatsen op het ministerraadformulier. We kunnen ons voorstellen dat u dat pas doet na het gesprek op 4 maart. Uw handtekening is uiterlijk 5 maart nodig. De stukken

Datum
25 februari 2026

zullen dan worden aangeleverd voor behandeling in de ministerraad van 13 maart 2026.

Nadat de ministerraad akkoord is gegaan met indiening van het wetsvoorstel, worden u het nader rapport en de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel ter ondertekening aangeboden. De stukken worden vervolgens toegezonden aan (het Kabinet van) de Koning.

Kernpunten

Stand van zaken wetgevingstraject

Het Voorstel van wet tot wijziging van de Mediawet 2008 in verband met de versterking van de uitvoering van de publieke mediaopdracht op lokaal niveau (hierna: het wetsvoorstel) is op 10 juli 2025 voor advies voorgelegd aan de Afdeling advisering van de Raad van State (hierna: de Afdeling).

De Afdeling heeft op 19 november 2025 advies uitgebracht. Dit advies is een C-dictum, dat wil zeggen dat de Afdeling adviseert het voorstel niet in te dienen bij de Tweede Kamer, tenzij het is aangepast. Dit C-dictum is een zogeheten "zwaar" dictum.

Een C-dictum betekent voor de procedure die het wetsvoorstel moet doorlopen, dat het aangepaste wetsvoorstel met toelichting en het "nader rapport" (zie hierna) worden getoetst door JenV, en dat voor indiening van het wetsvoorstel met toelichting bij de Tweede Kamer, door de Koning, de goedkeuring van de ministerraad nodig is. De toets van JenV is inmiddels afgerond.

De afstemming met FIN over het wetsvoorstel en het nader rapport loopt nog. Mochten uit de afstemming bijzonderheden voortvloeien, dan kunnen die worden besproken tijdens het overleg op 4 maart 2026.

Op het advies van de Afdeling wordt door de Minister (van OCW) gereageerd met het "nader rapport". Dit nader rapport is in feite een brief aan de Koning waarin wordt uitgelegd in hoeverre het wetsvoorstel met toelichting is gewijzigd naar aanleiding van het advies van de Afdeling. Het nader rapport eindigt – in dit geval – met het verzoek aan de Koning om het aangepaste wetsvoorstel met de aangepaste toelichting in te dienen bij de Tweede Kamer.

In dit specifieke geval wordt in het nader rapport ook ingegaan op de uitkomst van het "overleg" over het wetsvoorstel met de Algemene Rekenkamer. Het gaat om het overleg dat op grond van artikel 7.40 van de Comptabiliteitswet 2016 is voorgeschreven als het voorstel raakt aan de taken of bevoegdheden van de Rekenkamer. Dat doet dit wetsvoorstel door een samenwerkings- en coördinatieorgaan (NLPO) in te richten als rechtspersoon met een wettelijke taak (RWT). De Rekenkamer heeft (onderzoeks)bevoegdheden bij RWT's. Het

Datum
25 februari 2026

wetsvoorstel is op 5 juni 2025 toegezonden aan de Rekenkamer, die heeft gereageerd met een brief van 14 augustus 2025.

Inhoud wetsvoorstel

- Het wetsvoorstel ziet op de herstructurering van het lokale publieke omroepstelsel en bevat daartoe de volgende maatregelen.
- De bekostiging van lokale publieke omroepen gebeurt nu door gemeenten vanuit de algemene uitkering in het gemeentefonds. De bekostiging wordt overgebracht naar de mediabegroting. Het Rijk voegt aan het overgehevelde bedrag van ongeveer 13 miljoen euro een structurele investering van ongeveer 18 miljoen euro toe. Bekostiging van en verantwoording door de NLPO en de lokale publieke omroepen gebeuren voortaan via het Commissariaat voor de Media (hierna: het Commissariaat).
- Er blijft een mogelijkheid bestaan voor gemeenten om aanvullend op de financiering door het Rijk bij te dragen aan de taakuitvoering door de lokale publieke omroep.
- Lokale publieke omroepen gaan niet langer individuele gemeenten bedienen. De gebieden waarvoor lokale publieke omroepen media-aanbod verzorgen, worden groter en in samenhang daarmee wordt het aantal lokale publieke omroepen teruggebracht van ruim tweehonderdtwintig nu naar maximaal tachtig. Hiermee wordt beoogd de omroepen te professionaliseren. Dit sluit aan op een beweging binnen de sector die al geruime tijd gaande is.
- Er komt een samenwerkings- en coördinatieorgaan voor de lokale publieke omroepen (NLPO) dat een concessie van tien jaar krijgt voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht op lokaal niveau. Dit orgaan brengt elke vijf jaar een concessiebeleidsplan uit. Waar de huidige aanwijzingen (voor vijf jaar) als lokale publieke omroep verschillende startmomenten hebben, worden de aanwijzingen in het nieuwe bestel gesynchroniseerd en zullen zij steeds samenvallen met een concessiebeleidsplanperiode van de NLPO. De NLPO wordt vormgegeven als RWT.
- De procedure voor aanwijzing als lokale publieke omroep door het Commissariaat wordt duidelijker beschreven in de Mediawet 2008. Er komen meer criteria voor aanwijzing. Naast de gemeenteraden gaat ook de NLPO adviseren over de aanwijzing.

Opmerkingen Afdeling

De opmerkingen van de Afdeling gaan over:

1. De bekostiging.
2. De risico's van de schaalvergroting.
3. De wettelijke maximering op tachtig lokale verzorgingsgebieden.

Datum
25 februari 2026

4. De omvang van de adviestaak van gemeenten in de aanwijzingsprocedure voor lokale publieke omroepen.
5. De inrichting van de NLPO.
6. De delegatiegrondslag voor het treffen van passende maatregelen ter bescherming van bijzondere persoonsgegevens.

Reactie op opmerkingen Afdeling, algemeen

Alleen de punten 4 en 6 hebben geleid tot aanpassing van de voorgestelde wetsartikelen. De overige punten zijn verwerkt door middel van een reactie in het nader rapport of bijstelling van de memorie van toelichting. Hieronder volgt puntsgewijs nadere informatie.

Reactie op opmerkingen Afdeling, puntsgewijs

1. **Bekostiging** De Afdeling stelt dat de toelichting van het wetsvoorstel onvoldoende duidelijk maakt of de nieuwe bekostiging daadwerkelijk leidt tot versterking van de lokale publieke omroepen, dat de toelichting onvoldoende inzicht geeft in de omvang van de bekostiging als gevolg van het wetsvoorstel en dat onvoldoende blijkt dat de bekostiging straks toereikend is.

In het nader rapport en in (aanvullingen op) de toelichting wordt geargumenteed dat het wetsvoorstel als geheel, dus het pakket aan maatregelen, leidt tot versterking van de lokale publieke omroepen, dat het totaalbedrag dat de lokale publieke omroepen straks krijgen van het Rijk hoger is dan het totaalbedrag dat zij nu krijgen van de gemeenten, en dat het bedrag toereikend is om de journalistieke *basisfuncties* van de lokale publieke omroepen te bekostigen. Ook wordt aangevoerd dat het systeem van bekostiging uit de mediabegroting duidelijkheid en zekerheid biedt over het beschikbare budget.

Verder is, naar aanleiding van een opmerking van de Afdeling, in de toelichting bij het wetsvoorstel de uitleg van de "verdeelsleutel" verduidelijkt. Dit is de formule die wordt gebruikt om het totaalbedrag dat beschikbaar is voor alle lokale publieke omroepen over hen te verdelen.

2. **Schaalvergroting** De Afdeling ziet in schaalvergroting risico's voor het lokaal functioneren van de lokale publieke omroepen. Sterke lokale journalistiek vraagt om een goed begrip van de lokale context, de historie en het lokale netwerk en dat is op grotere afstand niet altijd gemakkelijk, aldus de Afdeling.
- In het nader rapport en in (aanvullingen op) de toelichting wordt geargumenteed dat er een noodzaak is tot opschaling, omdat anders professionalisering van de uitvoering van de publieke mediaopdracht op lokaal niveau niet kan worden bereikt. Verder wordt aangevoerd

dat de binding met de lokale context in belangrijke mate wordt verzekerd via de nieuwe, verscherpte aanwijzingsprocedure, met criteria voor aanwijzing als lokale publieke omroep die zien op de lokale binding. En ook wordt opgemerkt dat uit de praktijk blijkt dat professionalisering leidt tot betere inzet van de vrijwilligers die op het lokale niveau onmisbaar zijn.

3. **Wettelijk vastgelegd maximum van tachtig lokale verzorgingsgebieden** Volgens de Afdeling beperkt het in de wet vastleggen van het maximum de flexibiliteit. Andere indelingen zijn immers denkbaar. In het nader rapport wordt geargumenteed dat het maximum wezenlijk is voor de schaalvergroting (die wezenlijk is voor een professionele lokale publieke omroep). Verder wordt erop gewezen dat het maximum van tachtig het resultaat is van een meerjarig opschalingsproces uit de sector zelf.
4. **De omvang van de adviestaak van gemeenten in de aanwijzingsprocedure voor lokale publieke omroepen** Het wetsvoorstel bepaalt dat in het kader van de procedure voor aanwijzing als lokale publieke omroep advies wordt uitgebracht door de NLPO en de betrokken gemeenteraad of -raden. NLPO en gemeente hebben daarbij een eigen set criteria waarover zij advies uitbrengen. Naar aanleiding van de opmerking van de Afdeling over deze advisering is de verdeling van de criteria over NLPO en gemeente verschoven. De criteria die zien op het bedienen van de geografische en sociaal-culturele verscheidenheid binnen het verzorgingsgebied respectievelijk de zichtbaarheid en vindbaarheid van het media-aanbod zijn nu ter advisering toebedeeld aan de gemeenteraad. Bij nader inzien is de gemeenteraad beter toegerust om over deze aspecten te adviseren dan de NLPO.
5. **De inrichting van de NLPO** De NLPO wordt geen zelfstandig bestuursorgaan, anders dan haar counterparts op nationaal en regionaal niveau, de NPO en de RPO. Dat betekent dat de NLPO geen openbaar gezag krijgt, dus geen besluiten in de zin van de Algemene wet bestuursrecht kan nemen. De Afdeling schrijft dat zij op dit punt de opzet van het wetsvoorstel kan volgen, maar zij vraagt wel om het ontbreken van openbaar gezag te verduidelijken. Daartoe is de memorie van toelichting aangevuld.
6. **Bijzondere persoonsgegevens** Volgens het wetsvoorstel kunnen, in een specifieke context in het kader van de procedure voor aanwijzing als lokale publieke omroep, bijzondere persoonsgegevens worden verwerkt. Het is nodig daarbij passende maatregelen te treffen ter bescherming van de grondrechten en fundamentele belangen van de

Datum
25 februari 2026

betrokkenen. Het wetsvoorstel geeft daarvoor een delegatiegrondslag. Deze grondslag is naar aanleiding van een opmerking van de Afdeling preciezer gemaakt.

Overleg Rekenkamer

De Rekenkamer vraagt aandacht voor de inrichting van het toezicht op en de verantwoording door de NLPO. In dat kader maakt de Rekenkamer een opmerking over de prestatieovereenkomst die de NLPO en de Minister van OCW op grond van het wetsvoorstel sluiten. De prestatieovereenkomst is een sturingsinstrument dat helpt om de inzet van de NLPO te concretiseren. De inhoud van die overeenkomst past volgens de Rekenkamer niet goed bij de wettelijke taken van de NLPO. Naar aanleiding van deze opmerking is in het wetsvoorstel het artikel over de prestatieovereenkomst bijgesteld, zodat deze beter past bij de wettelijke taken van de NLPO. De toelichting is dienovereenkomstig gewijzigd.

Verder adviseert de Rekenkamer tot het opstellen van toezichtarrangementen voor het toezicht op de NLPO en de lokale publieke omroepen. In het nader rapport wordt aangegeven dat de regering zich hiervoor zal inzetten.

Overig Financiën

Het meest prangende punt in het advies van de Afdeling en in de Tweede Kamer zijn de financiële middelen die beschikbaar zijn bij de overheveling van de bekostiging naar het Rijk. Het totaalbedrag voor lokale publieke omroepen is in het nieuwe stelsel hoger dan nu het geval is, maar lager dan het bedrag dat de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) en de Raad voor Cultuur (RvC) in 2020 adviseerden. Ons inziens kan het wetsvoorstel met de beschikbare middelen worden ingediend, maar zou een extra investering behulpzaam zijn. Daarom is zowel voor de Voorjaarsnota als voor de formatie een claim ingediend. Deze zijn tot nu toe niet gehonoreerd. Uw voorganger heeft in het begrotingsdebat van 26 januari 2026 aangegeven extra middelen te willen zoeken, maar er niet vanuit te gaan dat deze beschikbaar zullen zijn. Uit de integrale afweging dit voorjaar is gebleken dat er geen aanvullende middelen beschikbaar kunnen worden gesteld binnen de huidige OCW-begroting. Met 15 miljoen euro extra zou volledig aan het advies van de ROB en RvC voldaan kunnen worden. Met een kleinere investering kunnen de journalistieke basisfuncties beter worden bekostigd dan met de op dit moment beschikbare middelen. Overwogen kan worden (een deel van) de investering te bekostigen vanuit de middelen die dit coalitieakkoord beschikbaar zijn gesteld voor media (totaal 50 miljoen euro), zoals ook al besproken met u door DGCM op 24 februari 2026. Een voorstel voor de verdeling van de 50 miljoen euro ontvangt u, zoals afgesproken, via een separate nota.

(Krachten)veld

Datum
25 februari 2026

Met de belangrijkste sectorpartijen, namelijk de huidige lokale publieke omroepen en de NLPO, de gemeenten (VNG) en de mediatoezichthouder (Commissariaat), is tot een gedeeld beeld gekomen over de contouren voor de toekomst en de daaruit volgende wetteksten. Ook hierbij geldt dat het heetste hangijzer de hoogte van de financiering betreft.

Betrokken sectorpartijen

De NLPO is overtuigd voorstander van het wetsvoorstel, zij heeft al jaren de wens om de streekindeling te wijzigen en te verankeren en van daaruit een verdere professionalisering te bewerkstelligen. Met veel projecten, voorlichtingen en kwartiermakerschap helpt zij de lokale publieke omroepen daarbij. Ook is zij al gestart met het schrijven van haar eerste concessiebeleidsplan. Voor de NLPO is het vooral van belang dat het wetgevingstraject geen vertraging oploopt. Ook zij pleit voor meer financiële middelen. Enkele lokale publieke omroepen zelf hebben bezwaren geuit tegen de streekindeling.

1 hoeveel?
welke?

De VNG is een actieve partner in dit proces. Lange tijd heeft de VNG geopteerd voor het behoud van middelen in het gemeentefonds om via de bekostigingsverplichting voor gemeenten een formele financiële band met de omroep te behouden. Inmiddels wijst de VNG vooral op het risico dat de betrokkenheid van gemeenten afneemt als eenmaal de rol van een gemeente in de aanwijzingsprocedure en de bekostiging wijzigt. Gemeenten behouden de mogelijkheid financieel bij te dragen aan de lokale omroepen. Het is de vraag in hoeverre ze dat blijven doen. De VNG pleit voor meer financiële middelen vanuit het Rijk en wil de streekindeling niet wettelijk vastleggen.

Kamer en ministeries

In de Kamer is sprake van brede steun voor de uitgangspunten van het wetsvoorstel. Partijen verzoeken vooral om een hogere financiering. De Kamer heeft onlangs de motie-Ceder c.s. (Kamerstukken II 2025/26, 36800 VIII, nr. 67) aangenomen met het verzoek te garanderen dat lokale omroepen vanaf 2028 per saldo niet minder ontvangen dan nu het geval is en in kaart te brengen of gemeenten additioneel blijven financieren. Verder hebben zij eerder aandacht gevraagd voor de samenhang met de commerciële lokale media, de regionale publieke omroepen en de streekindeling.

BZK is van de andere ministeries het meest betrokken geweest: op de thema's bestuurlijke organisatie, lokale democratie, (financierings)rol gemeenten en topinkomens. Het beleggen van de adviestaak voor gemeenten bij de aanwijzingsprocedure heeft nog tot discussie geleid (raad versus college van burgemeester en wethouders), maar die discussie is beslecht. BZK zal positief adviseren.

Met EZK is gesproken over de verhouding met de Telecommunicatiewet, daar zijn geen wijzigingen in aangebracht. EZK was in eerdere fase zonder meer akkoord.

Datum
25 februari 2026

Met FIN is de afstemming in eerdere fase al afgerond. De nieuwe stukken zijn, via OCW/FEZ, nogmaals voorgelegd. Voor FIN is van belang dat het wetsvoorstel uitvoerbaar is met de beschikbare middelen.

Uitvoering

Uit de uitvoeringstoetsen van de belangrijkste betrokken partijen (NLPO en Commissariaat) blijkt dat het wetsvoorstel uitvoerbaar is.

Planning

Uw voorganger heeft toegezegd het wetsvoorstel in Q1 2026 in te dienen bij de Tweede Kamer en inwerkingtreding per 1 juli 2026 tot doel te hebben. Het nieuwe stelsel kan dan van start per 1 januari 2028 (met een overgangstermijn van 1,5 jaar).

Dit is een werkelijk zeer krappe planning en volledig afhankelijk van de bereidheid van de Tweede Kamer en Eerste Kamer om het wetsvoorstel snel te behandelen. Vraag is hoe realistisch inwerkingtreding per 1 juli 2026 nog is. Het veld zou er echter bij gebaat zijn als het stelsel wel per 1 januari 2028 kan starten. De inwerkingtreding van de wet is namelijk al een keer voor een jaar uitgesteld.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Van

1 - Persoo...

Datum

17 juni 2025

Referentie

52309153

Bijlagen

Wetsvoorstel, RSD-formulier

Intern OCW afgestemd

D.MenC

nota

Voorstel van wet tot wijziging van de Mediawet 2008 in verband met de versterking van de uitvoering van de publieke mediaopdracht op lokaal niveau

Aanleiding

Met een nota van 26 mei 2025, Proza-nummer 52305518, bent u akkoord gegaan met het starten van het ministerraadtraject voor het wetsvoorstel versterking lokale publieke omroepen om het voorstel voor advisering aan hangig te maken bij de Raad van State (RvS).

Het wetsvoorstel is op 16 juni behandeld in de CSD. De CSD is zonder opmerkingen akkoord gegaan met het agenderen van het wetsvoorstel in de RSD.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd akkoord te gaan met het aanbieden van de stukken aan de RSD van 1 juli.

Indien u akkoord bent, wordt u verzocht het RSD-formulier te ondertekenen.

Kernpunten

De behandeling in het voorportaal heeft niet geleid tot aanpassing van het wetsvoorstel of de toelichting.

Toelichting

- In de CSD zijn geen vragen gesteld of nadere punten aan de orde gebracht. Vanwege de aard van het wetsvoorstel is ervoor gekozen om het voorstel te agenderen in de RSD en niet rechtstreeks in de MR.
- Krachtenveld:
 - o Het wetsvoorstel is door JenV getoetst. Dit heeft geleid tot beperkte aanpassing, met name verduidelijking, van het wetsvoorstel en de toelichting. JenV heeft in aanloop naar de CSD definitief akkoord gegeven op het wetsvoorstel.
 - o Met BZK, EZK en FIN is voorafgaand aan de CSD akkoord bereikt.
 - o In aanloop naar de CSD zijn door enkele departementen op ambtelijk niveau vragen gesteld over het wetsvoorstel. Deze vragen betroffen de regeldruk, lokale binding en enkele procesmatige punten.
- Planning:
 - o Na uw akkoord zal het wetsvoorstel worden geagendeerd voor de RSD van 1 juli. Naar verwachting zal het voorstel op 10 juli in de MR worden behandeld. Daarna zal het wetsvoorstel voor advisering aan hangig worden gemaakt bij de RvS.

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Van

Datum

4 juni 2025

Referentie

52762764

Bijlagen

Brief aan Algemene Rekenkamer

Intern OCW afgestemd

MenC

nota

Wetsvoorstel versterking lokale publieke omroepen ;
verzoek om overleg met Algemene Rekenkamer

Aanleiding

Eén van de maatregelen van het wetsvoorstel ter versterking van de lokale publieke omroepen is het instellen van een samenwerkings- en coördinatieorgaan. Daartoe wordt de bestaande Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen ingericht als rechtspersoon met een wettelijke taak (RWT).

De Algemene Rekenkamer heeft taken en bevoegdheden ten aanzien van RWT's. Op grond van de Comptabiliteitswet 2016 bent u daarom gehouden om over het wetsvoorstel "overleg" te voeren met de Rekenkamer. Dit betekent praktisch dat u het wetsvoorstel toezendt aan de Rekenkamer en de Rekenkamer opmerkingen kan maken over het voorstel. U geeft de Rekenkamer daarvoor een redelijke termijn (zes weken).

Dit is waar de bijgaande brief voor dient.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent, wordt u verzocht de brief aan de Algemene Rekenkamer te ondertekenen.

Toelichting

De Rekenkamer wil opmerkingen kunnen maken over de versie van het wetsvoorstel waarin alle consultaties, toetsen en adviezen (met uitzondering van het advies van de Raad van State) zijn verwerkt. Die versie is pas sinds maandag 2 juni 2025 beschikbaar. Toen gaf JenV het akkoord naar aanleiding van de wetgevingstoets op het wetsvoorstel dat u eerder op 28 mei 2025 had goedgekeurd voor toezending aan de CSD.

Daarom ontvangt deze brief nu ter ondertekening

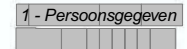
TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW (SOCW parallel)

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Van

Datum

26 mei 2025

Referentie

52305518

Bijlagen

Wetsvoorstel met wijzigingen
zichtbaar en schoon

Intern OCW afgestemd

MenC: akkoord D.MenC

1 - Persoonsge...

nota

Voorstel tot wijziging van de Mediawet 2008 ivm
versterking van de lokale publieke omroep: aanbidding
voor de CSD

Aanleiding

Het wetsvoorstel versterking lokale publieke omroep is van 23 december 2024 tot en met 23 februari 2025 in internetconsultatie geweest. Tegelijkertijd is het voorstel voor toetsing of advies voorgelegd aan het Commissariaat voor de Media (Commissariaat), de Stichting Nederlandse Lokale Publieke Omroepen (NLPO), het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

De reacties uit consultatie, toetsen en adviezen zijn verwerkt in een nieuwe versie van het wetsvoorstel, die voor interdepartementale afstemming is voorgelegd aan BZK, EZ, FIN en JenV. Bijgaand vindt u de versie van het wetsvoorstel na verwerking van alle genoemde inbreng. De stukken worden vanwege de korte aanlevertermijn voor de CSD parallel aan u en SOCW voorgelegd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de start van het ministerraadtraject, te beginnen met de aanbidding aan de CSD.

Indien u akkoord bent, zal het wetsvoorstel worden geagendeerd voor de CSD van 16 juni.

Kernpunten

Het merendeel van de inbreng is verwerkt in de toelichting. De artikelen uit het wetsvoorstel zijn slechts zeer beperkt gewijzigd.

Toelichting

- Belangrijkste aanpassingen van het wetsvoorstel:
 - o De voorgestelde artikelen 2.70 en 2.87x bevatten een norm voor de hoeveelheid lokaal media-aanbod en de hoeveelheid zelf of in eigen opdracht geproduceerd media-aanbod per aanbodkanaal van de lokale en regionale omroep. Om de handhaafbaarheid te borgen, is deze norm beperkt tot lineaire programmakanalen.
 - o De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken bij de NLPO. Verduidelijkt is dat de Raad van Toezicht van de NLPO geen toezicht houdt op de uitvoering van de

publieke mediaopdracht op lokaal niveau door de lokale publieke media-instellingen. Dit toezicht ligt bij het Commissariaat.

Datum
26 mei 2025

- In geval van meerdere aanvragen voor aanwijzing als lokale publieke omroep weegt het Commissariaat deze aanvragen tegen elkaar aan de hand van wettelijke criteria waarover de NLPO en gemeenten advies uitbrengen. In de wettekst is verduidelijkt dat het Commissariaat een aanvraag kan afwijzen als een andere aanvraag beter uit de weg komt.
 - Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel komen de huidige regels voor aanwijzing van lokale publieke omroepen te vervallen. Om te zorgen dat lopende bezwaar- en beroepsprocedures over aanwijzingen door kunnen gaan, wordt overgangsrecht geregeld. Het overgangsrecht in verband met het college van omroepen van de NLPO is duidelijker opgeschreven.
- Belangrijkste wijzigingen in de toelichting (tussen haken staat de indiener van de inbreng die tot aanpassing heeft geleid):
- Schaalvergroting:
 - De toelichting over voordelen van schaalvergroting is aangevuld naar aanleiding van vragen over de borging van de lokale binding tussen omroep en verzorgingsgebied en de inzet van vrijwilligers (gemeenten, omroepen en de VNG).
 - Lokale omroepen gaan een verzorgingsgebied bedienen, dat vaak groter is dan één gemeente. De verhouding tussen het regionale en lokale domein en hoe overlap wordt voorkomen, is nader toegelicht. (o.a. NLPO, RPO en enkele lokale omroepen).
 - Aanwijzing:
 - Verduidelijkt is dat een aanvrager niet voor meer dan één lokaal verzorgingsgebied noch voor één lokaal en één regionaal verzorgingsgebied tegelijkertijd kan worden aangewezen (Commissariaat).
 - Nader onderbouwd is dat de gemeenteraad en de NLPO vanuit hun specifieke rol, kennis en expertise over verschillende criteria adviseren (VNG, gemeenten).
 - Uitgelegd wordt dat er bij weging van criteria of de adviezen van de NLPO en gemeenteraden geen preferentie positie bestaat voor specifieke criteria of één van de adviezen (gemeenten, Commissariaat).
 - Financien:
 - In lagere regelgeving zullen de eisen waar de begrotingen en jaarrekeningen van de NLPO en de omroepen aan moeten voldoen nader worden uitgewerkt. Het voornemen hiertoe en enkele voorbeelden van onderwerpen die zullen worden meegenomen in de uitwerking, zijn explicieter opgenomen in de toelichting (Commissariaat).
 - Verduidelijkt is dat de hoogte van de rijksbekostiging voor de lokale publieke omroepen niet afhankelijk is van de hoogte van het budget voor de NLPO (NLPO, omroepen).
 - Gemeenten krijgen de mogelijkheid om de lokale publieke omroep aanvullend te bekostigen. De uitvoerbaarheid hiervan is nader onderbouwd (VNG).

- De paragraaf over verhouding tot staatssteunregels is aangepast. In deze paragraaf wordt het wetsvoorstel getoetst aan het DAEB-Vrijstellingsbesluit. Geconcludeerd wordt dat het wetsvoorstel aan de eisen uit het vrijstellingsbesluit voldoet.
- Overig:
 - Lokale publieke omroepen hebben een programmabeleidbepalend orgaan, dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt. De rol en functie van het pbo zijn nader toegelicht. Dit betreft o.a. representativiteit van het pbo, onverenigbaarheden met het lidmaatschap en het moment van vaststellen van het beleid (VNG, Commissariaat, gemeenten).
- Toetsen/adviezen:
 - Het Commissariaat onderschrijft het doel van het wetsvoorstel. Het wetsvoorstel is uitvoerbaar en handhaafbaar voor het Commissariaat indien zij hiertoe voldoende (financiële) middelen krijgt. De overige aandachtspunten zijn verwerkt in het wetsvoorstel en de toelichting (zie hierboven).
 - De Stichting NLPO staat positief tegenover het wetsvoorstel en acht het uitvoerbaar. Hierbij geeft zij een aantal randvoorwaarden, die zijn verwerkt in het wetsvoorstel en de toelichting (zie hierboven).
 - De AP acht de noodzaak voor het verwerken van een aantal categorieën bijzondere persoonsgegevens, zoals lidmaatschap van een vakbond en gezondheidsgegevens, niet voldoende toegelicht. Naar aanleiding van dit advies is de toelichting op dit punt aangevuld.
 - Het ATR adviseert om het wetsvoorstel in te dienen als met enkele adviespunten rekening is gehouden. Deze adviespunten zijn overgenomen en verwerkt in de regeldrukparagraaf (para. 5.1).
 - Het voorstel zal aan de Algemene Rekenkamer worden voorgelegd. Dit heeft te maken met de inrichting van de NLPO als rechtspersoon met een wettelijke taak. De beoordeling door de Rekenkamer zal parallel met de adviesfase bij de Raad van State plaatsvinden.
- Interdepartementale afstemming:
 - Het wetsvoorstel is afgestemd met BZK, EZK en FIN. Deze afstemming heeft geleid tot beperkte wijziging van de paragraaf over de Telecommunicatiewet (EZ). EZ en FIN hebben definitief akkoord gegeven.
 - Het wetsvoorstel is door JenV getoetst. Dit heeft geleid tot beperkte aanpassing, en dan met name verduidelijking, van het wetsvoorstel en de toelichting. Het definitieve akkoord van JenV wordt voorafgaand aan de aanlevering van de stukken bij de CSD verwacht.
- Planning:
 - Na uw akkoord zal het wetsvoorstel worden geagendeerd voor de CSD van 16 juni. Vervolgens zal het wetsvoorstel naar verwachting op 1 juli in de RSD, en op 10 juli in de MR worden behandeld. De voorlopige verdere planning is:

Juli – oktober 2025
Oktober – november 2025

Advisering RvS
Nader rapport en indiening TK

December 2025 – juni 2026
1 juli 2026

Behandeling TK en EK
Inwerkingtreding wet

Datum
26 mei 2025

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW

Media en Creatieve Industrie

Van

1 - Persoonsge...

Datum

11 december 2024

Referentie

49696873

Bijlagen

- 1) Wetsvoorstel track changes
- 2) Wetsvoorstel schoon
- 3) Reactie M nota #49130286

Intern OCW afgestemd

MenC, WJZ

1 - Persoonsge...

nota

Wetsvoorstel lokale omroepen - antwoord op vragen
MOCW & resultaat afstemming BZK

Aanleiding

- U reageerde onlangs op het conceptwetsvoorstel Versterking van de lokale publieke omroepen en de bijbehorende nota (zie bijlage 3).
- U stelde twee vragen, die we (M&C en WJZ) in deze nota beantwoorden.
- Naar aanleiding van uw vragen en de inmiddels afgeronde afstemming met BZK (waarover we u in de nota in bijlage 3 informeerde) vragen we uw akkoord op drie zeer beperkte aanscherpingen in het wetsvoorstel.
- Tevens vragen we uw akkoord op het in 2024 voor openbare internetconsultatie aanbieden van deze versie van het conceptwetsvoorstel.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u akkoord te gaan met de voorgestelde drie aanscherpingen in het wetsvoorstel, naar aanleiding van uw vragen en de afstemming met BZK.
 - o Het betreft aanscherpingen op pagina's 17, 28, 48, 53, 56, 76 en 78, zie bijlage 1 voor de track changes en de toelichting hieronder.
 - o Indien u akkoord bent, gaan wij de schone versie van het wetsvoorstel in bijlage 2 in vertrouwen ter inzage delen met de direct betrokken externe partijen (NLPO, VNG en Commissariaat), voorafgaand aan de start van de openbare internetconsultatie. Dit conform uw besluit op de vorige nota (zie bijlage 3).
- Wij adviseren u akkoord te gaan met het in 2024 voor openbare internetconsultatie aanbieden van dit conceptwetsvoorstel.

Ad 1) Aanpassingen wetsvoorstel lokale omroepen en vervolgstappen

Aanpassing naar aanleiding van uw vraag over lokale private media

U gaf, in reactie op de eerdere nota, aan een tekst in de nota en memorie van toelichting te missen over de verhouding met de private media op lokaal niveau. In de bijgevoegde versie van het conceptwetsvoorstel is op pagina 28 een beknopte passage toegevoegd waarmee we dit punt adresseren.

Daarnaast is er in oktober een Kamerbrief gestuurd, waarin de brede inzet wordt beschreven op de regionale en lokale journalistiek, zowel publiek als privaat. Zo wordt in die brief de publiek-private agenda aangekondigd. Tevens wordt in die brief aangegeven dat de private lokale media wordt versterkt door de inzet via de journalistieke fondsen (Stimuleringsfonds voor de Journalistiek en Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten). We verwijzen in de toegevoegde passage in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel eveneens naar die Kamerbrief.

*akkoord.
Twee kleine
aanscherpingen
nog*

*→ wet naar
Wen Schmitz
(p. 21, 22 of 23)*

In de toelichting van het wetsvoorstel was al een uitgebreid hoofdstuk over de staatssteunaspecten van deze stelselherziening opgenomen (paragraaf 3.1, pagina's 49-53). Hiermee wordt beoogd helder te maken dat deze maatregelen te verenigen zijn met het staatssteunkader van de EU. De staatssteunregels zijn er voor bedoeld om oneerlijke concurrentie van, in dit geval, publieke media (met overheidsmiddelen) ten opzichte van private media (zonder overheidsmiddelen) te voorkomen. Het wetsvoorstel zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan de Europese Commissie, die zal toetsen of het inderdaad voldoet aan de staatssteunregels.

In de toelichting van het wetsvoorstel is een hoofdstuk opgenomen over de evaluatie van het wetsvoorstel (paragraaf 8, pagina's 65-66). Hierin wordt gerefereerd aan het onderzoek dat het Stimuleringsfonds samen met het Commissariaat gaat doen naar het aanbod van lokaal nieuws. Zij zullen in kaart brengen hoeveel en welk lokaal nieuws er in de Nederlandse gemeenten aanwezig is en welke partijen dit verspreiden (zowel publieke als private partijen). We verwachten dat dit waardevolle gegevens oplevert over de rol van zowel lokale private media als lokale publieke omroepen in de hoeveelheid en het type lokaal nieuws dat er in Nederlandse gemeenten aanwezig is.

Verder zal de internetconsultatie schriftelijk worden aangekondigd aan de brancheverenigingen van private media NNP (lokale nieuwsbladen en huis-aan-huiskranten) en NDP Nieuwsmedia (private nieuwsmedia, waaronder regionale dagbladen). Zij worden daarbij uitgenodigd om te reageren op het wetsvoorstel. OCW zal daar vervolgens weer op reageren in de toelichting van het wetsvoorstel.

Twee aanscherpingen naar aanleiding van afstemming met BZK

Als aangekondigd vond over het conceptwetsvoorstel nog afstemming plaats met BZK. Deze afstemming zag op:

- de Wet normering topinkomens;
- het toezicht van het Commissariaat op gemeenten wat betreft de toekomstige vrijwillige gemeentelijke subsidie voor een lokale omroep (afstemming in verband met rol BZK in het beleid voor decentrale overheden); en
- de toezichtbevoegdheden van het Commissariaat die ook van toepassing worden voor de NLPO en de lokale publieke omroepen (afstemming in verband met rol BZK in het zbo-beleid).

De afstemming is inmiddels afgerond en heeft geleid tot twee beperkte technische aanpassingen. BZK is daarmee ambtelijk akkoord. Afgesproken is dat MBZK mede betrokken is bij het voorstel en de voordracht van het voorstel zal dan ook in overeenstemming met de Minister van BZK plaatsvinden. Medeondertekening door MBZK is echter niet nodig.

De afstemming met BZK heeft tot twee beperkte technische aanpassingen geleid:

- 1) De onderbouwing t.a.v. de Wet normering topinkomens is uitgebreid (pagina's 56-58). Dit heeft geen inhoudelijke wijzigingen tot gevolg.

- 2) De specifieke toezichttaak van het Commissariaat ten aanzien van gemeenten bij vrijwillige aanvullende subsidie van lokale publieke omroepen is uit het voorstel gehaald (pagina's 17, 48, 53, 76 en 78). Toezicht op gemeenten gebeurt al op grond van artikel 268 van de Gemeentewet (vernietiging bij koninklijk besluit) of met gebruikmaking van de bevoegdheden op grond van de Wet Naleving Europese regelgeving publieke entiteiten. Daar hoeft niets aanvullends voor te worden geregeld.

Datum

11 december 2024

Vervolgstappen

Indien u akkoord bent met deze aanpassingen, gaan wij de schone versie van het wetsvoorstel in bijlage 2 in vertrouwen delen met de direct betrokken externe partijen (NLPO, VNG en Commissariaat). Dit conform uw besluit op de vorige nota (zie bijlage 3). De NLPO, VNG en het Commissariaat krijgen daarmee de mogelijkheid het wetsvoorstel in te zien voordat de openbare internetconsultatie van start gaat. Dit biedt aan hen de gelegenheid om de communicatie naar de sector (gemeenten en omroepen) goed voor te bereiden.

Ad 2) starten internetconsultatie

Indien u akkoord bent met het eerste beslispunt, adviseren we u de internetconsultatie nog in 2024 starten, conform uw toezegging in de Mediabegrotingsbrief 2024 en tijdens het WGO Media op maandag 2 december jl.

Indien u hiermee akkoord bent, zijn we voornemens de internetconsultatie op maandag 23 december te starten. De periode waarin de NLPO, VNG en het Commissariaat in vertrouwen inzage krijgen in het wetsvoorstel (zie hierboven), loopt tot en met donderdag 19 december. M&C en WJZ gebruiken vrijdag 20 december om de internetconsultatie procedureel voor te bereiden, waarna de consultatieperiode op maandag 23 december kan starten.

Ons advies is om de consultatie 8 weken open te stellen, tot en met zondag 23 februari. De reguliere termijn voor de internetconsultatie is 6 weken. Vanwege het Kerstreces moet hier een korte periode aan worden toegevoegd.

Ter informatie: antwoord op uw vraag over governance-voorwaarden

U vroeg in reactie op onze nota of we nog "governance voorwaarden op willen leggen aan lokale omroepen, breder dan artikel 2.87l -> 2.87p".

Het wetsvoorstel voorziet, in vergelijking met de huidige situatie op lokaal niveau, al in fors zwaardere eisen op het gebied van governance, zowel voor kandidaat-omroepen tijdens de aanwijzingsprocedure als voor aangewezen lokale publieke omroepen. M&C en WJZ achten deze maatregelen doeltreffend en proportioneel, ook gelet op de beperkte schaal van de lokale publieke omroepen in vergelijking met de landelijke publieke omroepen.

Het wetsvoorstel bevat concreet de volgende maatregelen op het gebied van governance:

- Kandidaat-omroepen moeten in het kader van de aanwijzingsprocedure een beleidsplan aanleveren, dat afgestemd is op het concessiebeleidsplan

*hielder
benoemen
in M&C*

van de NLPO. De NLPO hecht veel waarde aan het thema governance bij lokale omroepen, dus het is de verwachting dat de NLPO in dit concessiebeleidsplan, net als de NPO en RPO, in zal gaan op governance en goed bestuur. Kandidaat-omroepen zullen zich hiertoe in hun plannen moeten verhouden en tijdens de aanwijzingsprocedure, en NLPO zal hierover adviseren. Dit alles is nieuw ten opzichte van de huidige situatie.

Datum
11 december 2024

- Met het wetsvoorstel stellen we zwaardere eisen aan het programmabeleid bepalend orgaan (pbo) dan nu het geval is; het moet een afzonderlijk orgaan zijn, dat uit tenminste ten minste vijf leden bestaat. Daarnaast moet het pbo, als een omroep eenmaal is aangewezen, een reglement hebben over samenstelling en werkwijze, dat in elk geval voorschriften geeft over onverenigbaarheden.
- Met het wetsvoorstel wordt geregeld dat de artikelen 2.142a en 2.178 van de Mediawet 2008 ook gaan gelden voor aangewezen lokale publieke omroepen. Artikel 2.142a bevat voorschriften voor de inrichting van de bestuurlijke organisatie, zoals de eisen dat er een helder onderscheid is tussen dagelijks bestuur en het toezichthoudende orgaan, en dat er deugdelijk, onafhankelijk en deskundig toezicht wordt uitgeoefend. Uit artikel 2.178 volgt de verplichting dat lokale omroepen hun organisatie in het nieuwe stelsel zodanig inrichten dat een deugdelijke inrichting, sturing en beheersing van de bedrijfsprocessen gewaarborgd is. Beide artikelen gelden nu nog niet voor lokale omroepen. Het Commissariaat gaat toezicht houden op de naleving van deze artikelen in het nieuwe stelsel. We hebben de afweging gemaakt om de artikelen 2.142a en 2.178 niet als aanwijzingscriteria te laten gelden, maar als voorschriften voor aangewezen omroepen. Dit om de aanwijzingsprocedure niet te zwaar en daarmee mogelijk de facto ontoegankelijk te maken voor nieuwkomers.

10-12-2024 Opmerkingen MOCW
IDur:

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

TER BESLUITVORMING
Aan: MOCW

Media en Creatieve Industrie

Van

1 - ...

Datum

21 november 2024

Referentie

49130286

Bijlagen

1) Concept-wetsvoorstel
2) Cebeon-rapport

Intern OCW afgestemd

MenC, WJZ

1 - Persoonsgegevens

nota

Wetsvoorstel stelselherziening lokale publieke omroepen

Aanleiding

- M&C en WJZ hebben gewerkt aan het concept-wetsvoorstel ter versterking van de lokale publieke omroepen. Dit ter uitwerking van de *Visiebrief lokale omroepen* van 30 mei 2023 (hierna: de Visiebrief).
- Wij presenteerden de hoofdlijnen hiervan op 4 september 2024 aan u en spraken op 7 oktober 2024 met u over de planning van de stelselherziening.
- In **bijlage 1** vindt u het concept-wetsvoorstel, dat ambtelijk gereed wordt geacht voor openbare internetconsultatie.
- In **bijlage 2** vindt u ter informatie het rapport van het onderzoeksbureau Cebeon, dat ons geholpen heeft bij de ontwikkeling van de toekomstige verdeelsleutel voor de bekostiging van de lokale publieke omroepen. In het concept-wetsvoorstel wordt naar dit rapport verwezen.
- Met deze nota vragen we u om twee besluiten over het concept-wetsvoorstel en informeren wij u over de vervolgstappen.

Geadviseerde besluiten

- 1) Wij vragen uw akkoord op het voor openbare internetconsultatie aanbieden van dit concept-wetsvoorstel.
- 2) Wij vragen uw akkoord op het in vertrouwen delen van het concept-wetsvoorstel gedurende maximaal twee weken voorafgaand aan de start van de internetconsultatie met de direct betrokken externe partijen (NLPO, VNG en Commissariaat).

Ad 1) Kernpunten wetsvoorstel ter versterking lokale omroepen & internetconsultatie

Kernpunten wetsvoorstel

Het doel van dit wetsvoorstel en de stelselherziening is dat burgers, waar ze ook wonen, dankzij een sterke lokale publieke omroep gegarandeerd toegang hebben tot betrouwbare, onafhankelijke lokale informatie. Zodat er controle is op het lokale bestuur, mensen weten wat er speelt en ze mee kunnen blijven doen. Dit versterkt de democratische rechtstaat op lokaal niveau.

Hiervoor wordt het volgende pakket aan maatregelen voorgesteld:

- De bekostiging van lokale publieke omroepen gebeurt nu door gemeenten vanuit de algemene uitkering in het gemeentefonds. De bekostiging brengen we over naar de mediabegroting.

Jaarso nota akkoord,
 stap 2 kan in werking treden -
 stap 1 na expliciet besluit
 over lokale wetten

1. leidend van Hilversum: willen we nog governance voorwaarden opleggen aan lokale omroepen, breder dan Art 287f - p?
 2. Ik mis in nota en MvT een tekstje over de samenwerking met privaat (lokale krachten)
 Goed om te laten zien dat we ons bewust zijn van impact.

Niet akkoord:
 vergt extra beslissingen,
 offert extra in:
 * reacties naar 2)
 * eventueel hebben
 akkoord.

- Het overgehevelde bedrag wordt verhoogd met een structurele investering.
- Gemeenten kunnen in het nieuwe stelsel "hun" lokale publieke omroep blijven bekostigen indien ze dat willen, in aanvulling op de bekostiging door het Rijk.
- Het aantal lokale publieke omroepen gaat terug van ruim 220 nu naar maximaal 80, in samenhang met de vergroting van de gebieden waarvoor de omroepen media-aanbod verzorgen.
- Er komt een samenwerkings- en coördinatieorgaan voor de lokale publieke omroepen (NLPO), dat een concessie van tien jaar krijgt voor de uitvoering van de publieke mediaopdracht op lokaal niveau. Dit orgaan brengt elke vijf jaar een concessiebeleidsplan uit.
- De aanwijzingen voor vijf jaar als lokale publieke omroep worden gesynchroniseerd en zullen tevens samenvallen met een concessiebeleidsplanperiode van de NLPO.
- De procedure voor aanwijzing als lokale publieke omroep door het Commissariaat wordt aangescherpt. Er komen meer criteria om aanvragen aan te toetsen. En naast de gemeenteraden gaat ook de NLPO adviseren over de aanwijzing.
- De NLPO moeten gaan voldoen aan vereisten op het gebied van governance, begroting en verantwoording. Het Commissariaat houdt toezicht op die vereisten.

Over het concept-wetsvoorstel vindt nog afstemming plaats met BZK. Deze afstemming ziet op:

- de Wet normering topinkomens;
- het toezicht van het Commissariaat op de toekomstige (vrijwillige) gemeentelijke subsidie voor een lokale omroep (afstemming in verband met rol BZK in het beleid voor decentrale overheden); en
- de toezichtbevoegdheden van het Commissariaat die ook van toepassing worden voor de NLPO en de lokale publieke omroepen (afstemming in verband met rol BZK in het zbo-beleid).

Mogelijk is dat BZK medeondertekening van het wetsvoorstel zal vragen. In dat geval is afstemming met BZK nodig over het starten van de internetconsultatie.

Ten slotte is in het wetsvoorstel een bepaling opgenomen dat producties in regionale talen als Papiaments, Limburgs en Nedersaksisch meetellen voor de investeringsverplichting voor grote streamingsdiensten. Dit naar aanleiding van een toezegging van uw voorganger tijdens de behandeling van het wetsvoorstel over de investeringsverplichting voor streamingsdiensten, eind oktober 2023 in de Eerste Kamer.

Internetconsultatie en vervolgstappen

Indien u akkoord bent met het eerste beslispunt, gaan we de internetconsultatie voorbereiden. Conform de Mediabegrotingsbrief 2025 is het streven de internetconsultatie nog in 2024 te starten. Ons advies is om de consultatie 8 weken open te stellen. De reguliere termijn voor de internetconsultatie is 6 weken. Indien de internetconsultatie nog in 2024 start, heeft 8 weken de voorkeur gelet op het kerstreces.

De versie van het concept-wetsvoorstel die in openbare internetconsultatie wordt gebracht, is ook de versie op basis waarvan de vereiste adviezen en toetsen worden gevraagd. Advies wordt gevraagd aan het Adviescollege toetsing regeldruk, de Autoriteit Persoonsgegevens en de Algemene Rekenkamer. De uitvoeringstoetsen worden gedaan door de NLPO, de VNG en het Commissariaat. JenV zal een wetgevingstoets doen. De advies- en toetstrajecten lopen parallel aan de openbare internetconsultatie. Ten slotte is de versie voor internetconsultatie ook het concept-wetsvoorstel dat gebruikt wordt om het proces te starten voor de vereiste afstemming met de Europese Commissie (EC), over de staatssteunregels. De afstemming met de EC zal naar verwachting zes maanden duren, zoals aangekondigd in de nota over de planning van het wetsvoorstel.¹

Na de verwerking van de resultaten van de consultatie, de toetsen en adviezen en de afstemming met de EC gaat het reguliere wetgevingstraject verder: ministerraad - Raad van State (RvS) - verwerking van het advies van de RvS in het nader rapport – indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer. Al met al is het streven, zoals aangekondigd in de mediabegrotingsbrief 2025, inwerkingtreding van het wetsvoorstel per 1 juli 2026, zodat vervolgens per 1 januari 2028 het nieuwe stelsel kan starten.

Ad 2) Wetsvoorstel delen met partners voor start internetconsultatie

Zowel de visiebrief als het concept-wetsvoorstel zijn tot stand gekomen met betrokkenheid van onze partners in dit traject: BZK, Commissariaat, VNG en NLPO. In het bijzonder voor de externe partijen Commissariaat, VNG en NLPO geldt dat zij daarnaast een cruciale rol spelen in het betrekken en informeren van de sector. Ze leveren een belangrijke bijdrage aan het draagvlak van de stelselherziening door in heel Nederland tekst en uitleg aan gemeenten (VNG) en lokale publieke omroepen (NLPO en Commissariaat) te geven over de plannen en het proces.

Om die reden adviseren wij u om, indien u akkoord bent met het starten van de internetconsultatie voor dit concept-wetsvoorstel, de VNG, NLPO en het

¹ Betreft nota met kenmerk 48699889.

Datum
21 november 2024

Commissariaat een periode van maximaal twee weken te bieden om het concept-wetsvoorstel in te zien voordat de openbare internetconsultatie van start gaat. Dit biedt aan hen de gelegenheid om de communicatie naar de sector (gemeenten en omroepen) goed voor te bereiden. Wij verwachten dat dit zal leiden tot a) een waardevollere opbrengst van de internetconsultatie, en b) meer betrokkenheid bij en kennis over de maatregelen bij de lokale publieke omroepen en gemeenten.

Afhankelijk van uw besluitvorming over het concept-wetsvoorstel is het mogelijk dat deze periode van inzage ertoe leidt dat we de internetconsultatie niet eerder dan begin januari 2025 kunnen starten. In dat geval is ons advies om de internetconsultatie voor de reguliere periode van 6 weken open stellen, aangezien het kerstreces dan niet meer in de consultatieperiode valt. Dat is voor de algehele planning niet bezwaarlijk, en het hierboven benoemde belang blijft staan.

Ter informatie: voortraject stelselherziening lokale publieke omroepen

Uit onderzoeken van o.a. de Raad voor Cultuur, Raad voor het Openbaar bestuur en het Commissariaat blijkt al een aantal jaar dat lokale publieke omroepen hun functies niet naar behoren kunnen waarmaken. Genoemde oorzaken hiervoor zijn de financieringssystematiek en -omvang, het gebrek aan schaalgrootte in de sector en de verscheidenheid in de mate waarin er bij gemeenten sprake is van een stabiel en omvattend mediabeleid. Om die reden adviseerden de Raad voor Cultuur en de Raad voor het Openbaar bestuur in 2020 in hun rapport *Lokale Media – Niet te missen* om de financiering over te hevelen van gemeenten naar het Rijk, extra te investeren en in te zetten op schaalvergroting.

In navolging van het bovengenoemde rapport kondigde het vorige kabinet in 2022 in het coalitieakkoord aan de financiering van lokale omroepen over te gaan hevelen van het Gemeentefonds naar het Rijk en extra te investeren. Hierna namen OCW en BZK begin 2022 het initiatief tot de inrichting van een bestuurlijke stuurgroep en ambtelijke werkgroep met daarin OCW, BZK, Commissariaat, NLPO en VNG. Het doel van deze groepen was om de opdracht uit het toenmalige coalitieakkoord uit te werken in een concreet, samenhangend en uitvoerbaar pakket aan maatregelen. Het resultaat hiervan was de *Visiebrief lokale omroepen* van 30 mei 2023, waarin de maatregelen aangekondigd werden die uiteindelijk hun weg hebben gevonden in het bijgevoegde wetsvoorstel.

Na afronding van de Visiebrief begon onder coördinatie van OCW het opstellen van het wetsvoorstel ter uitwerking van de maatregelen uit de visiebrief. OCW heeft vanaf de zomer van 2023 regelmatig overleg gehad met BZK, VNG, NLPO en het Commissariaat over verschillende aspecten van de wettelijke uitwerking.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW

Media en Creatieve Industrie

Van

1...

...

Datum

15 oktober 2024

Referentie

48699889

Bijlagen

- 1) Advies Landsadvocaat
- 2) Samenvatting wetsvoorstel

Intern OCW afgestemd

MenC, WJZ

nota

Aanpassen planning wetsvoorstel lokale omroepen

Aanleiding

- Op 7 oktober spraken M&C en WJZ met u over ontwikkelingen in het traject van de stelselherziening lokale omroepen. Deze ontwikkelingen leiden er als besproken in de ogen van M&C en WJZ toe dat de planning van de stelselherziening en het bijbehorende wetsvoorstel moet worden aangepast.
- Met deze nota vragen wij uw akkoord op een aangepaste planning.
- Daarnaast informeren wij u zoals toegezegd over de financiële gevolgen van de aangepaste planning.
- Ten slotte vindt u in **bijlage 2** ter informatie een samenvatting van het huidige concept wetsvoorstel.

Geadviseerd besluit

- Instemmen met onderstaand voorstel tot aanpassing van de planning van het wetsvoorstel.

Voorstel aangepaste planning

De in december 2023 naar de Kamer gecommuniceerde planning voor het wetsvoorstel is:

- vóór zomer 2024 internetconsultatie;
- vóór Kerst 2024 indiening bij de Tweede Kamer;
- inwerkingtreding per 1 januari 2026;
- overgangsperiode van 1 jaar; en
- start stelsel per 1 januari 2027.

Wij adviseren de planning van het wetsvoorstel als volgt te herzien:

- eind 2024 start internetconsultatie;
- rond zomer 2025 indiening bij de Tweede Kamer;
- inwerkingtreding wetsvoorstel per 1 juli 2026;
- overgangsperiode van 1,5 jaar; en
- start nieuwe stelsel 1 januari 2028.

Toelichting voorstel aangepaste planning

Als gevolg van twee ontwikkelingen achten wij het noodzakelijk de planning van het wetsvoorstel aan te passen. Ten eerste is er meer tijd nodig voor afstemming met de Europese Commissie (EC). Ten tweede is voor de sector een langere overgangsperiode nodig dan één jaar.

We lichten de ontwikkelingen hieronder toe.

Ad 1)

In mei 2024 hebben M&C en WJZ de Landsadvocaat (LA) om advies gevraagd met betrekking tot de Europese staatssteunregels. De LA stelt dat de meest robuuste manier om te voldoen aan de Europese staatssteunregels een meldingsprocedure bij de EC is (zie **bijlage 1**). Dit is de manier waarop maatwerk mogelijk is en waarmee uiteindelijk (juridisch) vast komt te staan dat het nieuwe stelsel voor lokale omroepen voldoet aan de staatssteunregels. De meldingsprocedure zal naar verwachting zeker zes maanden duren. Tijdens de procedure geldt een "stand still"-regel: de maatregel mag niet worden uitgevoerd voordat de EC haar goedkeuring heeft gegeven.

Datum

15 oktober 2024

Ad 2)

Er is een overgangsperiode nodig om van het huidige stelsel met meer dan 200 lokale omroepen die door gemeenten worden bekostigd over te gaan naar het nieuwe stelsel met maximaal 80 lokale omroepen die door het Rijk worden bekostigd. De overgangsperiode is de periode vanaf eerste inwerkingtreding van het wetsvoorstel tot het moment dat de aanwijzingsperiode en bekostiging van de 80 "nieuwe" lokale omroepen operationeel start. In de huidige planning staat daar één kalenderjaar voor. M&C en WJZ vinden het in het belang van de uitvoerbaarheid van het wetsvoorstel onwenselijk om slechts één jaar voor de overgangsperiode te nemen, en stellen voor om hier anderhalf jaar voor te nemen. Dit houdt verband met:

- het overgangsrecht voor de lokale omroepen; zij hebben op het moment van inwerkingtreding van de nieuwe wet nog een aanwijzing op grond van de huidige wet. Omdat de huidige aanwijzingen van lokale omroepen niet synchroon lopen, betekent dit dat er kort voor inwerkingtreding van de nieuwe wet nog aanwijzingen volgens de huidige Mediawet 2008 gegeven moeten worden; dat zijn aanwijzingen voor vijf jaar. Wanneer de overgangsperiode maar één jaar is, zullen er dus oude aanwijzingen voor vijf jaar zijn die effectief maar één jaar gelden. In het kader van een "fair balance" bij de afweging van belangen voor het vaststellen van overgangsrecht, is dat volgens M&C en WJZ te kort.
- de opstarthandelingen voor de NLPO in haar nieuwe positie als samenwerkings- en coördinatieorgaan; zij moet voor het eerst in haar nieuwe rol een concessiebeleidsplan opstellen en een begroting maken.
- het gelijktijdig doorlopen van aanwijzingsprocedures voor lokale omroepen; voor elk van de 80 verzorgingsgebieden moet gelijktijdig bij het Commissariaat voor de Media de volledige aanwijzingsprocedure worden doorlopen, inclusief advisering door de NLPO en gemeenten en met ruimte voor bezwaar en beroep. Dit is een zeer omvangrijke operatie.

Ter informatie: financiële gevolgen aangepaste planning

Zoals hierboven beschreven, zijn op dit moment de gemeenten verantwoordelijk voor de bekostiging van de lokale omroepen. Ze ontvangen daar ieder jaar geld voor via het Gemeentefonds. In totaal is er op dit moment zo'n € 11 mln. per jaar in het Gemeentefonds beschikbaar voor lokale omroepen. Dat blijft zo tot de daadwerkelijke start van het nieuwe stelsel. Vanaf dat moment wordt dit bedrag overgeheveld naar de mediabegroting van het Rijk en neemt het Rijk de bekostigingsverantwoordelijkheid over. In ons voorstel voor een aangepaste planning is die daadwerkelijke start voorzien per 1 januari 2028, in plaats van 1

januari 2027. Dit betekent concreet dat gemeenten dus één jaar langer verantwoordelijk blijven voor de bekostiging van lokale omroepen, en daar dus ook één jaar langer geld voor ontvangen vanuit het Gemeentefonds.

Datum
15 oktober 2024

De aangepaste planning heeft ook voor de mediabegroting gevolgen. Sinds 2022 (de start van de vorige kabinetsperiode) is er structureel circa € 17 mln. per jaar als subsidie beschikbaar voor de noodzakelijke professionalisering van lokale omroepen en voorbereidingen op het nieuwe stelsel. Vanaf de daadwerkelijke start van het nieuwe stelsel wordt dit bedrag van circa € 17 mln. structureel toegevoegd aan het bedrag van circa € 11 mln. dat vanuit het Gemeentefonds wordt overgeheveld naar de mediabegroting. Vanaf de start van het nieuwe stelsel is er dus circa € 28 mln. vanuit het Rijk beschikbaar voor de bekostiging van lokale omroepen.

In de aangepaste planning is die daadwerkelijke start voorzien per 1 januari 2028, in plaats van 1 januari 2027. Dat betekent voor de mediabegroting dus dat OCW het beschikbare bedrag van € 17 mln. één jaar langer als subsidie moet inzetten voor de noodzakelijke professionalisering van lokale omroepen en voorbereidingen op het nieuwe stelsel. Dit zien M&C en WJZ als een voordeel; in onze ogen stelt dit zowel de omroepen als de NLPO en het Commissariaat beter in staat om voorbereid te zijn op de daadwerkelijke start van het nieuwe stelsel.

Het grootste deel van deze € 17 mln. (circa € 13 mln.) is tot aan de start van het nieuwe stelsel voorzien voor de Regeling Professionalisering Lokale Omroepen van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek (SvdJ). Deze jaarlijkse regeling is specifiek voor lokale publieke omroepen bedoeld en in nauwe samenwerking met de NLPO ontwikkeld. De regeling biedt ieder jaar een grotere groep lokale omroepen de mogelijkheid zich journalistiek te professionaliseren en voor te bereiden op de scherpere eisen die in het nieuwe stelsel zullen gelden.

We zetten de overige € 4 mln. in voor andere noodzakelijke voorbereidingen op het nieuwe stelsel. Het gaat dan bijvoorbeeld om hogere uitvoeringslasten bij de NLPO en het Commissariaat, informatiebijeenkomsten voor lokale omroepen en gemeenten en een begeleidingsprogramma voor lokale omroepen die nog niet meedoen aan de bovengenoemde regeling van het SvdJ.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Digitale minuut

Onderwerp

Aanpassen planning wetsvoorstel lokale omroepen

Datum minuut	22-10-2024
Zaaknummer	1592927
Zaakhouder	1 - Persoonsgegevens
Directie	M&C

Paraferen 1 - Persoonsgeg...	Akkoord 15-10-2024 12:19:51	48700563-v4,47864305-v1,48699889-v2
Paraferen 1 - Persoonsgegevens	Akkoord 15-10-2024 12:43:19	48700563-v4,47864305-v1,48699889-v3
Adviseren 1...	Akkoord 15-10-2024 15:39:25	48700563-v4,47864305-v1,48699889-v3
Paraferen 1...	Akkoord 16-10-2024 07:32:20	48700563-v4,47864305-v1,48699889-v3
Adviseren 1 - Persoon...	Akkoord 16-10-2024 12:47:35	48700563-v4,47864305-v1,48699889-v3
Adviseren 1 - Persoonsgegevens	Akkoord 16-10-2024 12:54:35	48700563-v4,47864305-v1,48699889-v3
Adviseren 1 - Persoon...	Akkoord 18-10-2024 15:15:11	48700563-v4,47864305-v1,48699889-v3
Accorderen 1 - Persoonsgegevens	Akkoord 21-10-2024 08:06:49	Planning akkoord. Hoe en wanneer gaan we de TK inlichten hierover? Verder ontvang ik graag informatie over hoe die 17M worden besteed. Ik kan me nl voorstellen dat de verhouding 14+3M over SvdJ en overige doelen anders wordt, bijv. Voor het verder ontwikkelen van een Commissariaat dat straks meer moet kunnen (meer entiteiten en meer tanden) 48700563-v4,47864305-v1,48699889-v3
Adviseren 1 - Persoon...	Akkoord 22-10-2024 09:26:36	MOCW akkoord met opmerkingen. 48700563-v4,47864305-v1,48699889-v3

Verzenden-informereren [REDACTED]	Akkoord 22-10-2024 10:08:57	Opmerkingen van MOCW gemaild naar zh d.d.: 22/10/24 AR 48700563-v4,47864305-v1,48699889-v3
Verzenden-informereren [REDACTED]	Akkoord 22-10-2024 11:28:38	48700563-v4,47864305-v1,48699889-v3

<u>Toelichting</u> N.a.v. mondelinge bespreking in beleidsstaf 7 oktober 2024, toen aan de hand van nota 48134655.

Documenten		
Referentie	Titel	Opsteller
48700563	Bijlage 2 - Samenvatting dd 15-10 huidig wetsvoorstel ter versterking lokale publieke omroepen	1 - Persoonsgegevens
47864305	Bijlage 1 - def advies Landsadvocaat staatssteun aanvullende financiering lokale omroep 20240726	1 - Persoonsgegevens
48699889	NtB MOCW - Aanpassen planning wetsvoorstel lokale omroepen	1 - Persoonsgegevens